

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Terræ fertilitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

TITULUS. VII.
TERRA.

§. I.

In genere.

Terra autem erat inanis. Gen. 1. 2. Dicitur terra: quia teritur pedibus animalium; & est eorum solidum sustentaculum. S. Thom. Aqu. hic. Terra à terendo dicitur: & merito ex ea contritionis nostræ malum figuratur. Rich. à S. Vict. l. 2. de Emmanuele c. 26.

Terra autem in æternum stat. Ecclæ 1. 4. Thales iudicavit, ait Seneca l. 6 nat. quæst. c. 7., totam terram subjecto humore portari, innatare, & sustineri, velut aliquod grande navigium his aquis, quas premit. Plurimum fuit Philosophorum hic sensus. Horum opinionem secuti sunt S. Athanasius orat. contra idola, S. Clemens l. 8. recognit. S. Chrysost. in Pl. 133. S. Hilarius in Pl. 35. Eusebius in Pl. 23. Porro Anaximenes, ait Plutarchus, censuit, terram aere vectari, cui incumbit: idque verisimile innuunt S. Basilii, Ambrosii, Damasceni: qui id colligunt ex illo Job. 26. 7. *qui appendit terram super nihilum.* Verum utrumque confutat hic Salomon: tō enim *stat* significat, terram firmam consistere; & subsistere aquis, aeri, cœterisque elementis, velut basim, & centrum Univerſi. Cornelius hic.

Non fundamentis suis nixa subsistit, nec fulcris suis stabilis perseverat: sed Dominus statuit eam, & firmamentō voluntatis suæ continet: quia *in manu eius omnes fines terræ.* S. Ambrosius l. 1. hex. c. 6.

Terra ducit meatus fluminum; quibus pignora sua, quasi pia mater, plenis lactat uberibus. S. Ambrosii. ep. 42.

S. Anselmus in elucid. arbitratur, post diem iudicii terram totam, instar paradisi terrestriſ, floridam permanſuram: eō quod Corpus D. N. J. C. exceperit, ac portaverit; totque Sanctorum Martyrum sanguine irrigata fuerit: Doultreman de amore l. 4. Sect. 3.

Terra, secundum verioſententiam geographorum, continet in ambitu 19080. milliaria; profunditas usque ad centrum plus quam tria millia, Lessius de perfect. div. omnipotens.

§. II.

Terræ fertilitas.

Omnes reges irigintaunus. Jos. 12. 24. Notat S. Hieron. ep. ad Dardanum, terram promissionis in longitudine continere centum sexaginta millia passuum; sive centum sexaginta milliaria Italica: latitudinem sexaginta millium passuum. Ergo angustior erat Italiā, imō & Belgiō. Quare, tot in terra tam angusta dominari regulos; totque alios in ea superesse populos; arguit mirabilem olim fuisse soli illius ubertatem; meritoque vocari terram lacte, & melle, manantem. Cornelius hic.

Ager Damascenus, ubi asserunt Adam à Deo plasmatum, & hinc translatum in paradysum terrestrem: habet terram rubram, & mirè tractabilem; quam Saraceni transferunt in Ægyp-

tum, Indiam, Æthiopiā, carō vendentes. Habeturque famā constante, terram hanc talis esse virtutis, ut eam gestantibus nulla incommoda noceant: unde & aliqui abutuntur in varias superstitiones. Joan. Nieremb. l. de mir. nat. terræ promissa c. 17.

Rex Peruanus in una arce tantum habuit thesaurorum, ut ad deferendum modò aurum, & gemmas vix sexcenti elephantes, totidemque equi sufficerent. Taceo de argento, cœterisque metallis, tanquam de rebus nullius pretii. Nicolaus Pimenta de statu rei Christi. in India Orient.

§. III.

Terræ motus.

Terra mota est. Matth. 27. 51. Tota; ita ut totus terræ globus è centro suo convulsus, & concussus sit. Hinc etiam mare horrendis fluctibus insonuit, aestuavit, & exundavit. Porro non solum Jerosolymis, ait Baronius A. C. 34. n. 107. sed & in plerisque aliis orbis partibus, scissos montes eodem terræ motu, incolæ firmā traditione testantur. Scissas tunc esse petras montis Alverniæ, revelavit Angelus S. Francisco ibidem oranti. Cornelius hic.

De motu terræ ita discurret Gabriel Vasquez in l. 2. t. 1. Disp. 18. c. 3. 11. 20. Notanda est doctrina Archimedis: terram, & omnia gravia, quæ ipsi terræ innituntur; ita efficere corpus unum, quod attinet ad gravitatem; ut ponderibus suis librentur. Terram autem, & cœtera gravia, quæ terræ innituntur, ita gravitate suā tendere, & appetere conjungi centro individuo, magnitudinis totius Mundi; ut, quamvis alteri corpori gravi innitantur, & ab eo detineantur, ne penetrent, & conjungantur cum centro; suā tamen gravitate perpetuò ad hoc contentur: ac proinde imprimant corpori sibi subjecto impetum, quò nitantur deorsum tendere, ac corpus sibi subjectum impellere, ut sibi ipsis cedat loco. Apud Cornelium in Ecclæ l. 4.

§. IV.

In terra ne habitet.

Liceat nobis transire per terram tuam. Num. 20. 17. Dicebant Israelitæ ad Edom. Sic Religiosi, ac spirituales viri, per terram solum transitum, non commorationem, petunt. Escobar t. 3. Coll. Chr. l. 6. Obs. 6. Felix talis transitor Mundi de habitantibus terram. Hugo Card. in Gen. 4. 31.

Egre dietur de loco suo, ut visitet iniquitatem habitatoris terræ. Is. 26. 21. Sed quod piaculum, homines sedem in terra habere? Minus intendit Judex, ait Procopius, quas non in advenas, sed in terræ habitatores, emittit: qui præsentis tantum sæculi voluptate delectati, ejus boni, quod futurum est, spe abjectâ, *edamus*, ajunt, & *bibamus*. Hinc tam tristes voces vo-